

# MAGYARÁG

1938. Iul. 3

VII. No. 183

Proprietar: „Frima” S. A. inreg. la Trib.  
Bihar Fsoe. 1798—1938

Administrator delegat și girant responsabil  
Văduva lui PĂSZTOR EDE

Fondator:

PĂSZTOR EDE

Redactor responsabil:  
Dr. SÁHY LÁSZLÓ

Inregistrat în registrul Publicațiilor Periodice la Tribunalul Bihar secția III. Dos. No. 810—1938. — Redacția și admin. Oradea, Piața Mihai Viteazul 4.

## A Népszövetség megszűntetését követelte egy lord az angol felsőházban

Anglia, Franciaország és az Usa hivatalosan bejelentették, hogy felemelték a csatahajók ürtartalmát

Londonból jelentik: A Lordok Házának csütörtöki ülésén Lord Isher felhívta a kormány figyelmét a népszövetségi alapokmány olyan módosításának szükségére, amely a megtorlások elrendelését a sérelmek orvoslásával előzné meg. A Népszövetség a béke előmozdítására alakult, de a megtorlások politikai eszközzé vált. — A Népszövetség semmilyen irányban sem igyekezett az ellentétek kiküszöbölésére és a béke biztosítására.

Elmulasztotta javasolni Ausztria egyesítését Magyarországgal és nem tett semmit arra nézve, hogy kiküszöbölje az ellentéteket a gazdasági megalapozottság nélkül létesített államok között. Kijelentette Lord Isher, hogy a Népszövetség Olaszország sérelmeit sem orvosolta s furcsa eljárás volt, hogy a német gyarmatok szétosztása során Olaszország sem mit sem kapott.

— A Népszövetség jól ismeri a szudéta-németek sérelmeit — folytatta, — de addig vár, amíg a helyzet válsághoz vezetett. Nem lett volna szabad, hogy Hitler beleavatkozzék a kérdésbe, hanem a Népszövetségnek kellett volna segítenie.

Beszéde után Stendehawen lord kijelentette, hogy a Népszövetséget haladéktalanul meg kell szüntetni.

## Elítélte a katonai törvényszék a volt vasgárdista vezetőket

Clime mérnök a „Mindent a hazáért párt” elnökét 7 évre ítélték

București, július 1. A bucarești katonai törvényszék több rapon át tárgyalta Gheorghe Clime mérnöknek, a „Mindent a hazáért” párt egykori elnökének és husz vádlott-társának hazaárulási bűnperét. Clime mellett az egykori vasgárda legismertebb vezetői ültek a vádlottak padján. A katonai törvényszék ma hajnalban hozta meg az ítéletet és ma reggel hirdették ki határozatukat.

Az ítélet szerint a katonai törvényszék egyenként hét-hét évi börtönre, huszezer lej pénzbírságra, hatévi politikai jogfosztásra és huszezer lej perköltségre ítélte: Gheorghe Clime, A. Cristescu, I. Tell, Gheorghe Istratet, Mihai Polihroniade-ot, P. Sraja, Cotiga Traiant, Sima Simulescut, V. Ionescut, Banica Dobret (a volt oradeai pénzügyi tisztviselőt), Gheorghe Furdui (a diákszövetség volt elnökét), Stefan Milcoveanu, N. Totut és dr. Radu Budisteanu.

A. Cantacuzinot és V. Cristescu távollétükben kilenc-kilenc évi börtönre, százhuszezer lej pénzbírságra, hatévi politikai jogfosztásra és öt-ötezer lej perköltségre ítélték.

Öt-öt évi börtönre, huszezer lej pénzbírságra, hatévi politikai jogfosztásra és ezer lej perköltségre ítélték még Gheorghe Apostolescut, Eugen Ionescu és Aurel Serafimot.

Egyévi börtönre, tízezer lej pénzbírságra, ötévi politikai jogfosztásra és kétezer lej perköltségre ítélték Gheorghescu Edine lelkész. Grigore Cristescu lelkész, egyetemi tanár, aki ragy feltűnést keltő beszédében tagadta meg a közösséget a vasgárda volt tagjaival és terrorista módszerével, felmentette a katonai törvényszék.

## Terményárak Oradeán

Buza 580—600, rozs 460, zab 460—470, tengeri 340, árpa 420.

## Bán, kormányzó, vagy kapitány?

Hogyan fogják nevezni a kormányzósági vezetőket

București, július 1. A fővárosi lapok azzal a kérdéssel foglalkoznak, hogyan fogják nevezni azokat, akik az új közigazgatási törvény értelmében az ország tíz kerületének élére kerülnek. A lapok szerint három történelmi elnevezés közt lesz választás: bán, kormányzó, vagy kapitány. A lapok szerint

a legtöbb esélye a bán elnevezésnek van.

A „Lumea Românească” szerint a közigazgatási törvény életbeléptetése kapcsán új tisztviselők kinevezésére nem kerül sor, hanem a meglévő tisztviselő keretből osztják be a tisztviselőket a kormányzóságokhoz.

Egyes helyeken új prefektusokat neveznek ki a megyeszékhelyek élére, azok az ezredes-prefektusok, akik kiváló képességekről tettek tanúságot, vagy akik nagyszabású munkákat kezdtek meg — helyükön maradnak.

## Olasz és német repülők tovább bombázzák a spanyolországi nyílt városokat

Valencia kikötője lángokban áll

A Giornale d'Italia című olasz lap spanyolországi küldött munkatársa jelentése szerint az olasz legionárius légi haderő Valencia kikötőjére husz bombát dobott. A ledobott bombák régy idegen hajót találtak el.

Párisból érkezett jelentés úgy tudja, hogy Valencia kikötőjének rakpartjai, ahol a külföldi hajók szokták szállítmányaikat partra tenni, lángban állanak. A tüzet a spanyol felkelő csapatok megfigyelői messziről látják is. A jelentés szerint a kikötő legutóbbi bombázása során öt hadianyagszállító hajó kigyulladt, kettő pe-

dig elsüllyedt.

Barcelonai jelentés szerint öt nemzeti repülőgép bombázta a Barcelonába vezető országutat és a Barcelonától 70 kilométerre fekvő Balnes állomáson eltalálták a motorosvonatot. A vonat roncsai alól kilenc halottat, köztük három nőt, valamint harmincnégy sebesültet vettek ki. A bombák Balnes több házát összerombolták.

Barcelonából érkezett jelentés szerint csütörtökön délelőtt 10 Junkers gyártmányú felkelő repülőgép jelent meg a város felett, amelynek északi negyedét bombázták. A repülőgépek összesen 30 bombát dobtak le.

A polgári lakosság közül a bombázás következtében 40 ember meghalt, több mint 100 súlyosan megsebesült.

Alicantei jelzés szerint a „Farham” angol kereskedelmi hajó bombázása után még három angol hajót találtak el a nemzeti bombák.

Ascarate londoni spanyol követ csütörtökön jegyzéket nyújtott át az angol külügyminisztériumban. A jegyzékben a spanyol kormány kéri, haladéktalanul indítsák utnak azt a nemzetközi ellenőrző bizottságot, amely a nyílt városok bombázásának körülményeit fogja megvizsgálni.







Ki ad többet érte:

# Konyhakés: nem rozsdás csak véres, kikiáltási ár 5 lei

## Bűnjel-árverés a timisoarai ügyészségen

Timisoara, július 1. — Az ügyészség, a város egyik legrégebbi épülete, hivatásának megfelelő, zord környezetben van elhelyezve. Közvetlenül mellett, az ódon kormányzósági paloták. A kapu csikorogva tárul ki, az előzékeny bebocsátás sem jelent semmi biztatót.

Pedig ma nagy forgalom van és a „látogatók” a szokástól eltérően, ez alkalommal nem is maradnak itt. Kifejezetten látogatóba jöttek, ha úgy tetszik, üzleti céllal. Ma: árverezés lesz az ügyészségen. El fogják árverezni mindazokat a tárgyakat és bűnjeleket, amelyeket az utóbbi időben az ügyészség lefoglalt, vagy bűnjelként elköszönt. Szóval ezen az árve-

résen felvonul Timisoara legutóbbi teljes bűnügyi krónikája.

Az árverezést Nicolaus Gheorghe ügyész jelenlétében tartják meg s Craciun Ioan ügyész ségi titkár vezeti. Határozott érdeklődés nyilvánult meg az árverés iránt. Az árverelő — természetesen — az ilyen árverések törzsközsége. Összerekek, árverési hiénák. Nem lehet megállapítani, hogy vajon a romantika, vagy csak a kedvező kereseti lehetőség vonzotta fel ilyen nagy számban az érdeklődőket?...

A teremben ki van terítve az egész készlet. Az árverelő kustrálják az „árut”. Kinek

tetszik a dolog, ki elégedetlenebb arcot vág. Többet várt, úgy látszik. Az asztal előtt helyezkednek el az árverés vezetői. Csak hogy meg nem szólnak: — tessék uraim, tessék. Ma még pénzért, holnap ingyen. Itt van urak egy balta. Éles a foka, mint a beretva. A tulajdonosa egyetlen nyisszantással küldte át ellenségét a másvilágra. Tessék urak, ma még kapható...

Valóban a készlet legnagyobb részét kések, bicskák, balták teszik ki. Alig akad egy két kalapács, kapu, kasza. A változatosság iránt semmi érzékük nem volt ezeknek a gyilkosoknak...

el a „békés falusiak” az esetleg felmerült ellentéteket. A pástortot 3 lejért kelt el. De volt olyan bot, amelyikért 6 lej is adtak.

Egy öreg rézüst is előkerült. Szeszt főztek benne valaha. Csak úgy feketén. Ötven lejért adtak érte ma is az öszerekek.

Dézsza, bakkanacs, női cipő, bőlábszárvédő, bekecs és gyepelő kerül egymás után dobra.

Azonban most már alábbhagyott az árverezők gavallériája. A női cipő olcsóbban kelt el, mint a bakkanacs.

Az elegancia sem vonzó itt. Egy helyes kis csokornyakendő van soron. Egészen olcsó a kikiáltási ára. Három lej. Ennyiért sem kellett. Ne is tessék elmordani senkinek. Egy lejért kelt el...

A börtörcák már jobban tetszettek. Különösen az amelyikben egy csomó sorsjegy is meg lapult. Pedig igazán nem hozott szerencsét a gazdájának. Tizenkét lejért adtak érte.

Több, mint két óráig tartott az árverés. Sokáig tartott, de sikerrel járt. A reszelő kivételével mindent eladtak.

A reszelővel szemben hajthatatlanok maradtak. Mert gerinc, az van bennük. Megmondták, hogy nem — és nem.

Na, nem baj, így is szép eredménnyel zárult. Több, mint ezerkétszáz lejért hozott az államkincstárnak... (t. t.)

## BICSKA, KÉS, VAGY AMIT AKARTOK

Kezdetét veszi az árverés. Az ügyészségi titkár a kezébe vesz egy csinos, fehérnyelű bicskát. Nagy vetélkedés folyik érte. Hiába határozottan van széperzékük ezeknek az öszerekeknek.

A titkár magasra emeli a bicskát és bemondja a kikiáltási árat:

- Öt lej.
- Hat lej.
- Hét lej.
- Nyolc lej.
- Nyolc lej először. Nyolc lej másodszor. Senki többet...

Az egyik öszeres nem aprózza a dolgokat. Neki tetszik a bicska és punktum.

— Husz lej.

A tömeg elnémul ennyi gavalléria láttára. Nem is vitás. Övé a fehérnyelű bicska.

Egy hatalmas konyhakés kerül elő. A kikiáltási ára ennek is öt lej. Az egyik öszeres közelebb férközik. Érdeklődik:

— Véres, vagy rozsdás ennek a pengéje? — kérdezi a társától.

— Na és ha véres, megköszörüljük a késeket és soha senki nem fogja tudni, hogy honnan vannak. És már ígér is: hét lej.

Rajta marad a konyhakés. Az öszeres nem bánja. Már vizsgálja a következő kést, — amelynek csak három lej a kikiáltási ára.

Az egyik újságíró csendesen jegyzi meg:

— A gazdája éveken többet kapott érte...

A kések után a kevésbé harcias kinézésű sarlókra, kaszákra, kapákra kerül sor. A békés mezőgazdasági szerszámok iránt kisebb az érdeklődés is.

Bizonytalanul néznek feléjük és kényszeredetten ígérkés az árukat. Három és hat lej

között mozog a kikiáltási ár. Egyik-másik azon alul kel el...

Arnál nagyobb érdeklődés mutatkozik a fejszék iránt. Először egy kis balta került sorra. Megfelelő tekintély övezi, mert a ráragasztott kis cédula elárulja, hogy egy léres felfeszítette vele a gazdája lakásának az ajtaját és azután kifosztotta az egész lakást.

Tíz lejért adott érte a gazdája.

A fejszék és balták után vilamos zseblámpákra került a sor. Egy betörőbanda tagjainál találták a lámpákat. Az öszerekek, csak immel-ámmal árvereznek rájuk.

— Nyáron nem kell senkinek zseblámpa — mondták.

De, nagylelkűek voltak. Tizenöt lejért mégis megvették az egész halom zseblámpát.

A reszelő már nem járt ilyen jól. Pedig az is betörőszerszám volt valaha. Senkinek nem kellett. Egy lejért sem adtak érte. Szégyenszemre visszamaradt. A vésőért már adtak három lejért és elkelt néhány meghatározhatatlan célt szolgáló vas- kapocs is.

### A felfeszített vaskazetta

Egy vaskazetta. Majdnem tiszta új. Csak éppen egy kicsit fel van feszítve, a betörők feszítették fel, miután elvitték a gazdájától. Semmi az egész. Erre másutt azt mordanak: műhiba. A hiénák hűmögnek. Igen ha benne volna a tartalma... Hosszas rábeszélés kellett hozzá, míg az egyik megvette 45 lejért...

Egy piaci kosárért nagy harc dult. 10 lej volt a kikiáltási ára és 45 lejre „stájerolták” fel. Hogy fog ennek a kircstári miniszter örülni, ha megtudja.

Nagy változatosságot jelen-

tett a botok árverezése. Amíg a kések inkább a várost képviselték, addig a botok a falut reprezentáltak. Ezzel intézték

**Kitűnő asztali bor 1 lit. 8 lei**  
**Saját főzésű kisüsti pálinka 34-36 lei**  
**Fajborok nagyon olcsón kaphatók**  
**Melki Apátság borpincéje**

Piața Mihai Viteazul 1. (Füchsl palota)

## Gazdátlan csomagok érkeztek Sighet felől Satumaréra

### Megindult a vizsgálat a csempészek kilétének felderítésére

Satunare, július 1. Nagyszabású csempészés ügyében folytatnak vizsgálatot a satunare-i vámhatóságok. A vámtisztviselők, akik minden Cseh szlovákia felől érkező vonatot megvizsgálják, tegnap este hat óra után a Sighet felől befutó vonat szerkocsijában két hatalmas gazdátlan csomagot találtak. A csomagok a mozdony szerkocsijának tetején voltak elrejtve.

A vámtisztviselők azonnal

bevitték a csomagot a vámházba és miután felbontották őket, nagymennyiségű csehszlovák szövetet és selymet találtak bennük. Cosăcianu vámfőnök a legnagyobb titokban még az elmúlt este megkezdte a csempészés ügyében a vizsgálatot. A hatóságok azt hiszik, hogy egy jól szervezett csempésztársaság egyik küldeménye került a vámosok kezébe. A csempészek kilétének felderítésére folyik a nyomozás.

## Déliab Londonban

Az erős napsütés déliabot idézett elő egy forgalmas londoni utcán, a Powis Streeten. Az ucca egy része, a londoni üzleti élet egyik központja — mintha a levegőbe emelkedett volna. A felemelkedett házak körül víz hullámozott. A londoniak megdöbben

sal nézték a tüneményt. — Eleinte azt hitték, hogy egy vízvezeték repedt meg és úgy ömlött a víz az uccára. Kivolt a rendőrség is, végre egy volt katona, aki Egyiptomban szolgált, megmagyarázta, hogy déliabot látnak.



# NYÁRI SPORTVONAT BUDAPESTRE

**Utlevél nélkül, csak személyazonossági igazolvánnyal!**

Oradeáról indul július 7-én 12:30-kor, Budapestre érkezik 18:20-kor  
Budapestről visszaindul július 12-én 9:40-kor, Oradeára érkezik 17:30-kor

**Részvételi díj 1.320 lei, (gyermeknek 820 lei)**

**Jelentkezni már csak 2 napig lehet a**

**„Wagons-Lits/Cook” és „Europa” Menetjegyirodákban**

Oradea, Boulevardul Regele Ferdinand

## Mit ír egy román lap a magyar államfő berlini útjáról Miért utazik Imrédy Rómába?

A „Curentul” mai számában Romulus Deanu, a lap külpolitikai szerkesztője foglalkozik Imrédy Béla magyar miniszterelnök tervezett római és Horthy Miklós tervezett berlini útjával.

A lap szerint mindkét látogatásra júliusban kerül sor, rövid egymásutánban.

— Magyarország számára — írja a „Curentul” — ez a látogatás nem olyan jellegű, mint amilyen Schuschnigg római és berlini útja volt. Magyarország mindkét állammal jóbarátságot tart fenn.

Nemkevésebbé igaz azonban az sem, hogy az Anschluss megrendítette az optimizmust, amellyel Budapest a bécsi olasz-német együttműködést nézte. A spontánság, amelylyel Róma az új tényleges helyzetet fogadta, a realizmus, a mellyel „tovább ment”, Magyarországot abba a helyzetbe sodorta, hogy pozícióit a legnagyobb figyelemmel vizsgálja meg. Olaszország és Jugoszlávia felé erőteljesebben közeledett.

Felfelhető tehát, hogy Imrédy római és Horthy berlini útjának célja az olasz és német álláspont megismerése Magyarország szerepéről az új nemzetközi politikai konjunktúrában.

Magyarország, mint Ausztria szomszédja, ismeri Németország befolyási és áthatolási politikájának stílusát. De ismeri ennek a politikának hatását is.

Június 24-én a „Daily Herald” súlyos válságot jelentett Ausztriából.

Burchel Berlinből jelentette, hogy nem ura a helyzetnek, az elégedetlenség nöftönő és nem bizik a rohamcsapatokban és az osztrák rendőrségben. A mindig jól informált munkáspárti lap hozzátette, hogy lehetséges: a német hadsereg újabb marsára lesz szükség Bécs ellen. Ezekből Hitler elhalasztotta bécsi látog-

gatását, nehogy ellenséges tüntetésnek tegyék ki, aminek nemzetközi visszhangja lett volna.

Az ausztriai elégedetlenség oka, hogy a legfontosabb pozíciókat németekkel töltötték be.

„Bécs — írja a Daily Herald — fegyveres felkelés előestéjén van. A lakosság kiábrándult és elkeseredett. A beígért gazdasági javulás nem

következett be. A zsidóüldözések megbénították a gazdasági életet. Három hónappal az Anschluss után Hitler a legsúlyosabb belső válság elé került, mióta uralomra került.

Magyarország fel tudja-e használni a magyar érdekek javára az ausztriai egyensúly megszakítását. Ki tudja-e használni Berlin válságát? Ki tudja-e csikarni Rómától a szükséges garanciákat. Megvan-e

még Magyarországnak függetlensége. Mérsékli-e Magyarország azt a politikát, amin csak vesztethet.

Ime a kérdések, amiket feltesznek mindazok, akik számot vetnek a magyar kormány új pozíciójával. Ez a kormány még nem javította meg eléggé kelet felőli pozícióit, ahonnan barátai jobbot nyújtottak felé. Tőlünk mindig türelmet tapasztalhattak és azt a reményt, hogy a magyarok egy napon a valóságot igazságosabban fogják látni.

Lehet, hogy a nyár eseményei siettetni fogják a helyzet tisztázását ebben az irányban.

## Kisiklott a bixadi személyvonat

Satunare, július 1. Tegnap délután könnyen végzetessé válható baleset történt a bicsadi vonalon. Az a személyvonat, amely délután 2 óra 45 perckor indult el Bicsadról Satunare felé, Mújdeni és Tufoasa között csaknem szerencsétlenül járt.

Egy éles kanyarnál a mozdony első két kereke kiugrott a sínek közül és a talpfákon haladt tovább, maga után cipelve az utasokkal telt személykocsikat.

Az utasok között hatalmas rémület támadt. Nem tudták mi történt, csak annyit éreztek,

hogy a mozdony szabálytalanul rángatja maga után a kocsisort. Fokozta a rémületet, hogy a mozdonyvezető vészjeleket adott le. A mozdony sípjának velőig ható sivitása közben mintegy 100 métert haladt még a vonat és útjában, a talpfákon döcögő mozdony kimozdította helyéből a sínparát.

A mozdony fűtője a baleset pillanatában meg akarta nézni, hogy mi történt és ezért mélyen kihajolt a mozdonyból. A következő pillanatban a rázás ereje kidobta az utastestet. Szerencséjére beesett az utszéli vízvezető árokba, úgyhogy

nem történt komolyabb baja.

A helyzetet a mozgópostás mentette meg. Azonnal meghuzta a postakocsi kéziféjkjét, majd átugrott a következő kocsi sára és azt is lefékezte és így sikerült a döcögő szerelvényt megállítania.

Az ijedt utasok leugráltak a vonatból és segítettek a mozdony első részét beemelni a sínek közé, ami 30 pernyi munka után, hirtelenében elkerített rudakkal sikerült. A vonat ezután 35 pernyi késéssel tovább folytatta útját Satu marera.

## A „vőlegény” találkahelyre csalta menyasszonyát és egy szülésznő segítségével rendszeresen zsarolta

A cernăuți ügyészségen az egyik ottani vállalat fiatal tisztviselője érdekes feljelentést tett. A leány elmondja, hogy két hónappal ezelőtt megismerkedett egy Corbu Andrei nevű fiatalemberrel, aki vasuti tisztviselőnek mondta magát. A tisztviselő hevesen udvarolni kezdett és egy szép napon megkérte a leány kezét. — A férfi bemutatta édesanyját is és meghívta a leányt lakására. A leány a meghívást elfogadta, de amikor a megadott címen megjelent, nyomban észrevette,

hogy kétes hírű találkahelyre jutott. El akart nyomban távozni, de vőlegénye és a tulajdonos ebben megakadályozták. Ekkor váratlanul megjelent egy szülésznő a lakásban, aki az egészségügyi felügyelőség megbízottjának mondta magát, igazoltatta a tisztviselőt és addig kellemetlenkedett amíg kétszáz leit nem kapott. Néhány nappal később a szülésznő felkereste a tisztviselőt és közölte vele, hogy hajlandó volna számára gazdag ifjak ismeretségét közvetíteni,

rendes havi díjazás ellenében. Amikor a tisztviselő ezt visszautasította, fenyegetőzni kezdett és ettől a naptól kezdve rendszeresen zsarolta a leányt.

A tisztviselő végül is az ügyészséghez fordult, feljelentésében azt is elmondotta, — hogy más fiatal lányokat is ismer, akik szintén ennek a Corbu nevű fiatalembernek és a szülésznőnek áldozatai lettek. Az ügyészség elrendelte az ügyben a nyomozást.



# Menyasszonya szemcláttára fulladt a Muresbe Komjáti zeneszerző öccse

## Tízéves találkozó helyett halál

Tg.-Mures, július 1. Tegnap délután öt óra tájban halálos szerencsétlenség történt a tg.-muresi gátnál. Komjáti Sándor 28 éves cukorgyári tisztviselő menyasszonya Tárczos Duci táncbanártnő társaságában társasgépkocsival kiment a Mures-gáthoz fürdeni. A fiatalember igen messze beuszott a folyóba s a folyó közepén, ahol a víz már hat-hét méter mélységű, hirtelen görcsöt kapott és nem tudta többé fenn tartani magát a víz felszínén.

Kétségbeesetten kezdett segítségért kiáltani. A partról többen is vízbe vetették magukat és uszni kezdtek a fiatalember felé, de mire odaértek, már elmerült.

Komjáti Sándor közelében egy hölgy is tartózkodott és a szerencsétlen fiatalember az uszni csak alig tudó hölgy karját ragadta meg, amikor érezte, hogy elmerül. Már úgy látszott, hogy mindketten vízbe fulladnak, de a nőnek végül sikerült kiszabadítania magát a

fuldokló görcsös szorításából és a partra uszott.

Hosszu ideig csákyakkal ke-resték a holttestet, míg végül végül sikerült ráakadni.

Komjáti Sándor tragikus halála városszerte nagy részvétet keltett. A fiatalember aki öccse Komjáti Károly ismert zeneszerzőnek és karmesternek, a napokban felhívást tett közze az újságokban és július 2-ra tízéves érettségi találkozóra hívta össze volt osztálytársait. Ekkor lesz a temetés.

Nagy mennyiségű új férfi és női kelme-maradékok

érkeztek

Steiner maradékoshoz  
Calea Victoriei 3. az udvarban balra.

## Odescalchy herceg kastélyában találták meg a megszöktetett budapesti leányt

Budapest, július 1. A nagy port felvert budapesti leányrablás ügye tovább bonyolódik. Kiderült, hogy az egyik leányt Klárikát, Odescalchy Miklós herceg tuzséri kastélyába vitték. A szülők bűnvádi feljelentést tette a herceg ellen és a tuzséri csendőrség megindította a nyomozást. Az eltűnt leányt visszaviszik, addig is azonban a csendőrség veszi védő őrizetbe. A leány telefonált szüleinek és kérte, hogy hagyják a kastélyban. A szülők állítólag huszezer pengős kártérítést követelnek a hercegtől, mert véleményük szerint ennyire csökkent a leányuk férjhezmenési esélye.

## Időjárás

Továbbra is meleg, derült idő, esőhajlam nélkül.

# Baltával félig agyonverte feleségét egy satumarei munkanélküli

Satumare, július 1. Borzalmas hitvesgyilkossági kísérlet történt Satumaren a Plevna ucca 4. számú házban.

Sütő Imre 27 éves munkanélküli fésűs segéd több fejzszeccapással összedarabolta a feleségét, Veres Mária 23 éves szép fiatal asszonyt.

A férj, aki két heti távollét után az éjszaka érkezett meg Déváról, alkalmasint veszekedni kezdett a feleségével. A veszekedést dulakodás, verekedés követhette, mert az ágyneműek szanaszét hevernek.

Az asszony férje ütlegei elől a sarokba menekült. Ott érték a rázuharó fejzszeccapások. A butorok oldala fekete a szerteömlött vértől.

Az asszony irtózatossá sebei-vel a szoba közepéig vándorolt. Ott egy kis tarka rongypokrócon összeesett. A pokrócon nagy alvadt vércsömő.

A kályha, rajta a virágvázával, két lépésre áll. A virágvázában mezei virágcsokor és két szál lilium. Az egyik lilium szirmján apró vércsepp.

A gyilkos merényletet a házi asszony fedezte fel. Hajnali öt órákor az asszony kiment az udvarra, a kis ház felől Sütő Imre közeledett. Köszönt a háziasszonynak, de arra a kérdésre, hogy mikor érkezett haza, semmit sem válaszolt. Fejét lehajtva ment ki a kapun. A lakásból halk hörgés hallatszott. Behatoltak a lakásba és borzalmas látvány tárult a szemük elé. A szoba közepén véreben fetrengett a fiatalasszony. A jobb karján, a csukló alatt irtózatossá seb. Az alsó kart csak vékony, huscafát tartja.

Az asszony fejéből is patakban ömlött a vér. A dus barna hajtól nem lehet látni a sebeket. A nyakszirten szintén hatalmas vágásból szivárgott a vér.

A megrémült asszony a legközelebbi telefonhoz szaladt és kihívta a mentőket, akik Sütőné életveszélyes sebei-vel be-

szállították a kórházba.

A kis szoba falán Sütőné életnagyságu fényképe van. — Fehér matróz ruhában ábrázolja a fiatalasszonyt, aki, ha a

merénylet után életben is marad, örökre nyomorék lesz. — Jobb karját le kell operálni.

A gyilkos férj önként jelentkezett a rendőrségen.

## Féltékenységi dráma Bucurestiben

București, július 1. Bucurestiben a Precupeții Vechi 73. szám alatt gyilkossági kísérlet történt. Ion Coman féltékenységből egy konyhakéssel hasba szurta szeretőjét Schiopu Pa-

raschiya szakácsnőt. A szerencsétlen nőt haldokolva szállították a kórházba. A gyilkost — aki öngyilkosságot akart megkísérelni — letartóztatták.

# Angol publicista a nácik „kisebbség-védő” politikájáról

Londonból jelentik: Wigham Steed, az ismert angol publicista, a szudéta-német kérdéssel kapcsolatosan levelet intézett a Times szerkesztőségéhez, amelyben többek között a következőket mondja: — „Nem mindenki van azon a véleményen, hogy a jelenlegi zavarokat és aggodalmakat a háború utáni Európa határainak megvonása idézte elő. Ezek a határok lehetnek jók és rosszak, de mindenesetre felszabadítottak mintegy nyolcvanmillió főnyi kisebbséget és ezeknek számát huszmillióra szálította le, ami feltétlenül javulást jelent.

Ha megvizsgáljuk Közép-Európa összes országait, közöttük Németország és Olaszország helyzetét, megállapíthatjuk, hogy a kisebbségek sehol sem élveznek olyan jó bánásmódot, mint Csehszlovákiában. Ha azonban a szudéta-németek többsége és a szlovákok egy kis része a csehszlovák állam integritása ellen agitál, úgy ennek magyarázata a nemzeti szocialista propagandában keresendő. Ha a jelentős németországi lengyel kisebbség nem mozgó-

dik, ebben magyarázata abban keresendő, hogy a nemzeti szocialista rendszer a szabadságnak parányi részét sem juttatja a kisebbségeknek, míg Csehszlovákia támogatja a kisebbségeinek polgári és választási szabadságjogait még akkor is, midőn ezeket a szabadságjogokat külső támogatással maga az állam ellen használják fel.

Mielőtt a nemzeti szocialista

rendszer védelmezői álást foglalhatnának más országokban lakó nemzeti kisebbségek helyzete ellen, tartoznak megmagyarázni, milyen emberi és jogi alapon üldözik Németországban a zsidó kisebbséget. Addig, amíg nem kapok erre kielégítő és meggyőző magyarázatot, nem vitákozhatom a nemzeti szocializmus védőivel, a csehszlovákiai szudéta-német kisebbség vezetőivel.

## Kivetette a Crișul a vízbe fulladt vasuti tisztviselő holttestét

Oradea, július 1. Ma reggel telefonon közölték a rendőrséggel, hogy az I. számú gátnál a víz egy fiatal férfi holttestét sodortaa partra. A rendőri bizottság, mely azonnal kiszállt a helyszínére, megállapította,

hogy a halott Tanasescu Alexandru, vasuti tisztviselővel azonos. A tragikus körülmények között elhunyt vasuti tisztviselő holttestét az olasigi temető halottas házába szállították.

## Kettős kivégzés Németországban

Berlin, július 1. A német fővárosban ma bárdal kivégezték Walter fivéreket és Max

Götzet, akik megtámadtak egy gépkocsit, amelynek utasait meggyilkolták.



## Dániel távozása a rablók barlangjából

A bucarestii hadbírótság előtt most folyik a Vaszgárda 20 vezető tagjának a pere. A Vaszgárda vezetőket a Zelinsky-Codreanu akcióval való bűnrészességgel vádolják. A vádlottak padjáról azonban felemelkedett Cristescu pap, a bucarestii teológia professzora, a mozgalom legfőbb teoretikusa és kijelentette, hogy nem vállal közösséget a többiek terrorista magatartásával és azt elítéli. Kéri, hogy abban az esetben, amennyiben elítélik, a vaszgárdistától külön tölthesse ki a büntetését. Felhívja az összes papokat, hogy tartsák magukat távol a vaszgárda mozgalomtól.

Tehát összesen, már egy egész sor tekintélyes intellektuális tagadta meg ezeket a tanokat. A lelkek érdekes tisztulási folyamata előtt állunk. Tévedri ugyanis emberi dolog és mindenki tévedhet. Kitarítani a tévedésben azonban bűn.

Márpedig az egész legionárius mozgalom tévedés volt. Először is a „románság” száz százalékos megtestesítése érdemtelér: vállakon nyugodott. Zelinsky Codreanu a „kapitány” még csak nem is volt törzsgyökeres román. Az anyja Brauner, a nagyapja ruthén Zelirsky, ősei magyarok, lengyelek, egyetlen csepp román vér nélkül. Az újjászületést nem lehet egy ilyen egyenetlen, kialakulatlan egyéniségre bízni. Zelinsky Brauner „kapitány”-nak az egyetlen politikai megnyilvánulása a gyilkosság volt.

Ennek ellenére propagandával sikerült megszerezni néhány intellektuális rokonszenvét. De, ezek közül az eltévelyedettek közül, egyik sem játszott a mozgalomban tényleges szerepet. Ne csodálkozzunk hát, hogy ezek az intellektusok most mind merekülnek, amikor a kényszerlakhelyen megismerték ezeknek a politikai szélhámosoknak az igazi arcát?

Egyáltalán nem. És Cristescu pap, professzor távozása, egy tisztességes ember távozása a gazemberek közül, Daniel távozása a rablók barlangjából.

## A modern katonalelet Angliában

Az angliai toborzó plakátok a katonalelet modern és érdekes voltára hívják fel az ifjúság figyelmét. „A modern hadsereg érdekes mechanikai munkát nyújt az ifjúságnak”, — ez a plakátok főjelszava. Egy plakát, melyen tank látható, ezt hirdeti: „Lépjetek be a királyi tüzérségbe, ahol érdekes és fontos munkát végezhetek a világ legmodernebb hadfelszerelésével”.

NYOMATOTT PÁSZTOR EDE  
CÉGNÉL ORADEA

## APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetés ára szavanként 2 lei. A legkisebb hirdetés 10 szóig 20 lei. A rumba igazoló-jegy szelvényei ellenében 10 szavas apróhirdetést 10 lejért közlünk. Jelíggel, vagy „cim a kiadóban” jelzéssel feladott hirdetéseknek 10 lej pótdíj fizetendő. Csak válaszbélyeges érdeklődésre válaszolunk.

Előfizetési díj havonta 40 lei — Megjelenik mindennap

### POSTA

„Meguntam a magányt” jelíggel levél van a kiadóban.

### ÁLLÁS

Kerékgyártó segédet állandó munkára felveszek, vagy felesbe. Baranyi János, Tileagd. 2675

Mindenes kifizető fiú azonnal felvétetik. Melki apátság borpincéje, Piața Mihai Viteazul 1. 2657

Keresünk bevezetett helyre fiz-fizetással és százalékkal gyakorlott lapkihordót. Liget-hez közel lakók előnyben. Jelentkezni a kiadóhivatalban. 2487

Keresünk Gheorgheni részére megbízható, ügyes lapbizományost, biztos jövedelemmel. Jelentkezni a kiadóhivatalban (levélileg is). 2672

### VÉTEL-ELADÁS

Molnársegédet azonnali beépítésre keres Moara Lakatos, Săcueni, jud. Bihor. 2703

Befőzéshez hólyagpapír és celophan papír kapható a Pásztor Ede cégnél, Piața Mihai Viteazul 4. 2668

Cukrászoknak tortalap, papírtálca, mignon papírok, papírszalvéták nagy választékban a egolcsóbban Pásztor Ede cég papíráruházában.

Eladó 2 szobás magánház megfelelő kerttel 35.000 lei. Mellette egy ház hely: 15.000 lei. Oradea, Str. Aleșdului No. 4-6. Értekezhetni: dr. Bologa, Prefectura. 2540

Eladó igen olcsó ártt egy 8-as cséplőgarnitúra, vagy bérbe adó, Kiss, Oradea, Str. Vilson 95. 2670

Lakbérleti szerződési nyomtatványok kaphatók a Pásztor Ede cégnél, Piața Mihai Viteazul 4.

### LAKÁS

Egy szoba-konyhás lakás aug. elsejére kiadó. Str. Vilson 14. 2633

### KÜLÖNFÉLE

Multat, jelent, jövőt mondog 20 leiért és bármilyen bajában segíteni tudok. Str. Moldova 58/a Oradea. 5099

Kosztosokat elfogadok jó házi kosztra. Calea Victoriei 34. verdegloben. 697

## SPORT

## Hiába óvott a Jiul

### A Crisana óvását is elutasították

A Jiul a két elvesztett mérkőzés után a zöld asztalon próbálta menteni a veszett fejsze nyelét. A Petrosaniban lejátszott CAO—Jiul meccset megóvta azon a címen, hogy Pap Sanyi abban az időben fel volt függesztve. A bizottság érdemben nem is foglalkozott az óvással, mert a Jiul azt későn adta be.

Ugyancsak elutasította a bizottság a Crisana óvását is és

a Vulturii—Crisana meccset 4:1 arányban igazolta. Szabót és a lugoji Iorgát 3 napra felfüggesztették.

Elvben helyet adtak az Universtatate felebbezésének a Tricolorral szemben — a transzfer bizottság jelentésének a megérkezéséig. Floreat (Unirea Tricolor) 15 napra felfüggesztették, az Unirea Tricolor óvását elutasították.

## Lesz-e Oradeán Ferencváros-Zidenice meccs?

Jelentettük már, hogy a KK bizottsága arra az esetre, — amennyiben a Ferencváros—Zidenice mérkőzés eredménye döntetlen lenne, Oradeát jelölte ki a döntő színhelyéül. Tekintve, hogy otthonában a Zidenice 2 gólos vezetésre tett szert, a harmadik mérkőzés lehetősége nem is olyan való-

színűtlen. Az esetleges harmadik mérkőzéseket egyébként a következő városokban játsszák le: Ferencváros—Zidenice: Oradea, Genova—Spárta: Zagrab, Ambrosiana—Kispest: Belgrád, Hungária—Juventus: Zagrab, Kladno—HASK: Budapest, Ripensia—Milano: Budapest, Újpest—Rapid: Belgrád.

## A világbajnokok halottjai

A világbajnokságról részletes kimutatások jelentek meg, de eddig még nem foglalkoztak a világbajnokság áldozataival. Mert áldozatai is vannak. Az áldozatok ezuttal nem a játékosok, hanem a nézők sorából kerültek ki. Két néző — névszerint R. Tuller és R. Georges — Párisban a Franciaország—Olaszország mérkőzésen szív-szélhűdést kapott és meghalt. Mairand ur pedig Lilleben a magyar—svájci mérkőzésen halt meg a kiállott izgalmak következtében.

## Baiamaren öt kisebbségi tiszviselőt rendelkezési állományba helyeztek

Baia-Mare, július 1. A bánya városi előjáróság ma délelőtt hozott határozatával rendelkezési állományba helyezett öt kisebbségi tiszviselőt: Papp Gyulát, Peleanu Józsefet, Satiromné Vladira Mariát, Butkovits Ödönt és Mureșan Sándort. A határozatot a város az államnyelv nem tudásával indokolta. Butkovitsot és Mureșant január 1-i hatállyal, míg a többieket július 1-i hatállyal küldték rendelkezési állományba. A város határozatát az öt kisebbségi tiszviselő megfélebbezi a közigazgatási bírósághoz.

## Rádió műsor

SZOMBAT

Bucuresti. 6.30: ritmikus tor na, rádió hirdó, reggeli hangverseny, háztartási és orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vízállás jelentés, 13.10: Déli hangverseny közvetítése. Közben sport hírek adása. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek, időjárás-jelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemezek. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19 Sibiceanu zongoraművész. 19.30 Táncalemezek. 20.20 Felolvasás. 20.35 Vilela énekesnő. 21 Üzenetek. 21.15 Tánccere. 22.30 Hírek. 22.45 Vendéglői zene.

Budapest. 7.45: Torna. Utána Gramofon. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszólgalat. 13 Déli harangszó. 13.05 A rádió szalonzenekara. 14.30 Hanglemezek. 17.15 Móra Panka meséi. 18 Előadás. 18.30 I. számú regőcsocsoport. 19 Mit üzen a rádió? 19.30 Az Állás-talan Zenészek Szimfónikus zenekara. 20.40 Csevegés. 21.20 Részletek a régi Népszínház műsorából. 22.35 Hírek. — 23 Terstyánszky emléktverseny. — 23.55 Jazz. 24 Hírek német és olasz nyelven. 24.10 Cigányzene. 1.05 Hírek külföldre.